

Leo Heldens is verbonden aan de Stichting Sociaal Veilig Onderwijs als mediator Limburg en werkt ook aan antidiscriminatievoorziening in zijn gemeente, de gemeente Venray. Het college van gemeente Venray heeft besloten om Bureau IKVA met Leo Heldens met ingang van 1 juni 2014 aan te wijzen als onafhankelijke antidiscriminatievoorziening.

Thema Acceptatie

In het eerste kwartaal van 2019 is er overleg geweest met de gemeente om te kijken hoe er samenwerking en samenhang kan ontstaan met de #RespectOn -campagne en het onderwijs. Na de verschillende onderdelen van #RespectOn verkend te hebben, is gekeken waar kansen en actiepunten liggen betreffende de antidiscriminatievoorziening. Het onderwijs en het Ambassadeurschap kwamen hierin naar voren.

Onderwijs

Scholen zijn een afspiegeling van de maatschappij. Zij willen ieders unieke talenten waarderen en benutten.

Voor ons is de vraag of er wel voldoende oog en oor is voor kinderen met verschillende sociale en etnische achtergronden? Vaak zien we dat mensen kiezen voor hun eigen groep door culturele binding.

Onderwijskwaliteit kun je bieden door de kinderen een divers palet aan lesstof en rolmodellen te bieden. Zien we dit wel voldoende terug in personeelbestand, lesstof en de samenstelling van groepen? Naar onze mening moet er een meervoudige kijk komen op allerlei vraagstukken waar het kind direct en indirect mee te maken krijgt in zijn of haar naaste omgeving. Goed burgerschap is hier een onderdeel van. Scholen zouden diversiteit in allerlei vormen meer moeten faciliteren.

De manier waarop een school omgaat met diversiteit, maakt een verschil in het wegwerken of het vergroten van ongelijkheden in welzijn en daarmee mogelijk de prestaties van kinderen. Meer aandacht voor de ander en ik. De verschillen negeren of afwijzen, houdt de kloof in stand. Terwijl verschillen erkennen en waarderen de kloof verkleint. Een school die diversiteit omarmt, versterkt het welzijn en de prestaties van leerlingen. Dit bovenstaande was voor de antidiscriminatievoorziening aanleiding om aansluiting te zoeken bij de #RespectON -campagne.

#RespectOn

Binnen de #RespectON -een campagne voor antidiscriminatievoorziening- is de samenwerking met onder andere de antidiscriminatievoorziening en het onderwijs (VO en MBO) heel belangrijk gebleken. Het onderwijs is en blijft toch de plek waar de jongeren samenkomen en die

een afspiegeling vormt van de diversiteit in de samenleving. Na school gaat iedereen weer naar zijn eigen vertrouwde omgeving, op school komt het allemaal samen; wit, zwart, meisje, jongen, homo, hetero, moslim, christen, links, rechts, etc. Daar waar al die tegenstellingen samenkomen blijft het belangrijk de dialoog te voeren over de overeenkomsten en de verschillen, met respect voor elkaars anders zijn. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Hier is vanuit de campagne op ingespeeld.

Docenten en mentoren zijn getraind in het bespreekbaar maken van gevoelige thema's waardoor ze zekerder geworden zijn in het aangaan van de dialoog en soms stevige discussies.

En door het belichten van de standpunten, het luisteren naar elkaar en creëren van begrip zie je de verwijdering ten opzichte van elkaar afnemen. Het zijn de eerste stappen naar minder polarisatie en meer acceptatie van de ander, die vaak ineens verrassend veel overeenkomsten vertoont.

Een ander, bijzonder resultaat zijn de ontwikkelde respectlessen, die in nauwe samenwerking tussen het voortgezet onderwijs (Raayland College), het Jongeren Service Punt Venray (JSP), #RespectON, Stichting Synthese en JongNL Limburg tot stand gekomen zijn. In die periode is ook het Respectspel ontstaan.

Het respectspel

In samenwerking met Jeugdwerk en JongNL is een mooi spel, het Respectspel, tot stand gekomen dat ingezet kan worden om op een laagdrempelige manier het gesprek te voeren. Er was een verdienmodel bedacht, maar uiteindelijk toch weloverwogen besloten om deze gratis te gaan verstrekken/verspreiden aan verenigingen, scholen binnen de gemeente Venray.

Vertrekken vanuit gelijkwaardigheid

Een erg belangrijke randvoorwaarde is; vertrekken vanuit gelijkwaardigheid. Ieder kind moet een kans krijgen tot zelfontwikkeling en participatie. Kinderen dwingen om zich aan te passen aan het dominante discours is geen gelijkwaardigheid. Gelijkwaardigheid betekent openstaan voor de ideeën en overtuigingen van anderen.

Als je vanuit daar vertrekt dan zet je je eigen waarden en normen gemakkelijker opzij. Dan kan je naar neutraal terrein gaan.

Luisteren

Als ik je vraag naar mij te luisteren en je begint mij adviezen te geven, dan doe je niet wat ik vraag.

Als ik vraag naar mij te luisteren en je begint mij te vertellen, waarom ik iets niet moet voelen zoals ik voel, dan neem jij mijn gevoelens niet serieus.

Als ik vraag naar mij te luisteren, en jij denkt dat je iets moet doen om mijn problemen op te lossen, dan laat jij mij in de steek, hoe vreemd dat ook mag lijken.

Dus, alsjeblieft, luister alleen naar me en probeer me te begrijpen.

En als je wilt praten, wacht dan even en ik beloof je dat ik op mijn beurt naar jou zal luisteren.

Leo Biscaglia

Op dat neutraal terrein is het gemakkelijker in dialoog te komen met elkaar.

Hierbij een verwijzing naar het gedicht van Leo Buscaglia, 'Luisteren'

'We zijn geneigd om wat we horen van de ander direct te toetsen aan onze eigen opvattingen, denkbeelden, normen en waarden. Als je niet oppast, leidt dit ertoe dat ieder een stelling inneemt en je elkaar vervolgens gaat bestoken met argumenten. Dat mag dan misschien tot verbaal vuurwerk leiden, 'maar het is geen recept voor een goed gesprek', zegt Paul van der Lugt van Stichting Dialoog.

Leerjaar 2020-2021

In het leerjaar 2020-2021, op het moment van schrijven, worden negen mentorlessen gevuld rond het thema respect in alle vmbo-3 klassen. Bij gebleken succes wordt de lessenreeks uitgebreid naar andere niveaus en leerjaren. Dit alles met maar één doel: Meer respect en verdraagzaamheid, minder polarisatie. Er wordt momenteel nagedacht over lessen in het primair onderwijs.

Platform #RespectON

Ondertussen en parallel aan alle ontwikkelingen is ook het Platform #RespectON ontstaan, dat bestaat uit veertien lokale (vrijwilligers)organisaties en waar ook het onderwijs en de gemeente bij is betrokken. Het platform neemt de taken van het campagneteam over en borduurt voort op alles wat er ontwikkeld is. En uiteraard gaan ze ook nieuwe producten en diensten ontwikkelen, waarbij men graag de samenwerking aan blijft gaan met het onderwijs.

Het platform van Respect ON gelooft in en draagt bij aan een Venray waarin alle inwoners elkaar op basis van

de beginselen van gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid en respect bejegenen en met elkaar omgaan. Middels individuele en/of gezamenlijke (educatieve) activiteiten, onderzoek en projectontwikkeling brengen zij de boodschap van respect, verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid over aan groepen mensen en individuen in de Venrayse samenleving.

Niet vanzelfsprekend

Het platform is als organisatie/groep van mening dat het nodig is om te investeren in het bevorderen van menselijke contacten die, meer dan nu het geval is, gebaseerd zijn op de beginselen van verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid. Zij geloven erin dat dit mogelijk is door de inzet van een (groeierende) groep ambassadeurs, organisatie (of programma) die deze boodschap structureel en met de nodige herhaling uitdraagt in de vorm van nieuwe projecten, kleinere (educatieve) activiteiten en het verrichten van onderzoek. Mogelijk aansluitend bij de eigen, reguliere activiteiten van verenigingen, instellingen, onderwijs en mogelijk het bedrijfsleven.

Overigens willen zij hierbij benadrukken dat het hebben van een andere mening of gevoel is toegestaan. Zij zijn geen moralisten. Zij willen van mensen vooral vragen om de meningsvorming over andere (groepen) personen vooral af te laten hangen van de objectieve gedragingen van deze (groepen) personen en niet van bijvoorbeeld de religie die men aanhangt, seksuele voorkeur die men heeft, etniciteit of (sociaal-economische) achtergrond.

Ambassadeurs

Duidelijk is, dat om het gedachtegoed van de campagne te verduurzamen de ambassadeurs heel belangrijk zijn. Het moet van onderop komen en blijvend gedragen worden. Dit is de enige mogelijkheid om dit na 2020 ook gaande te houden. Ook moeten veel meer kansen benut worden om aan te haken op allerlei gebeurtenissen, ontwikkelingen die in Venray zelf gebeuren, zoals het stilleggen van een wedstrijd vanwege discriminatie. Dat soort signalen moeten meer vanuit de communicatie van de gemeente Venray komen. De gemeente moet hierin een faciliterende en geen organiserende rol vervullen. Scholen hebben hierin ook een belangrijke rol.

Verduurzamen gedachtegoed van de beweging

De overdracht naar lokale ambassadeurs wordt belangrijk. Er dient nagedacht te worden over een structuur/aanpak dat ervoor zorgt dat de activiteiten rond #RespectOn worden voortgezet. Voorbeelden zijn lessen in het onderwijs die ingebed zijn in het onderwijs programma.

Website

Voor een overzicht van deze activiteiten wordt verwezen naar de website

- <https://www.respectvenray.nl/>
- <https://www.jnl.org/respecton/>

Meer informatie, neem contact op met Leo Heldens
Leo.heldens@stichtingveiligonderwijs.nl, 0346-550655